

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського**

«Затверджено»

на засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П.Драгоманова
протокол № 3 від «1» березня 2021 р.
Голова приймальної комісії
_____ Андрущенко В.П.

«Рекомендовано»

Вченою Радою
факультету мистецтв
протокол № ____ від «__» _____ р.
Голова Вченої Ради
_____ Федоришин В.І.

ПРОГРАМА

**вступного фахового випробування
з хореографії (співбесіда)**

для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня **«Бакалавр»**
на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня **«Молодшого спеціаліста»**

*галузь знань***02 – Культура і мистецтво**
(шифр, назва)

спеціальність **024 - Хореографія**
(шифр, назва)

*освітні програми***«Хореографія»**
(назва)

На спеціальність “Хореографія” приймаються особи, які мають повну загальну середню спеціальну освіту та відповідну фахову підготовку.

Підготовка бакалавра з “Хореографії” полягає у виробленні вмінь та навичок, необхідних для роботи у сфері художньо-естетичного виховання дітей та молоді засобами хореографії. Специфіка хореографічної підготовки у формуванні гармонійно розвинутої особистості обумовлена природою, виразними засобами танцю.

Програма випробування з хореографії передбачає показ абітурієнтом своїх творчих здібностей та виконавських умінь з хореографії.

До проведення іспитів проводиться обов’язкове консультування з класичного, народно-сценічного та українського та сучасного танців, яке передбачає групові (10-12 осіб) вправи, загальним часом 4-8 годин (в розрахунку 5 хвилин на одного абітурієнта). Загальний час фахового вступного випробування 6-8 годин, з яких: іспит з класичного танцю – 1 година на групу, іспит з народно-сценічного танцю – 1 година на групу, показ хореографічних композицій та творче завдання – 15 хвилин на студента.

Програма випробування включає:

1. Демонстрацію абітурієнтом своїх виконавських вмінь та навичок, зокрема елементів екзерсису класичного танцю:

- основні позиції ніг;
- основні позиції рук;
- напівприсідання й повне присідання /*plie*/;
- вправи на розвиток рухливості стопи /*battementtendu*/;
- маленькі кидки / *battementtendujete*/;
- низькі й високі розвороти ноги /*battementfondu*/;
- ударяючі рухи ноги /*battement frappe*/;
- колові рухи по підлозі /*rond de jambe par terre* /;
- піднімання ноги під кутом 90⁰ /*battementdeveloppe, releve lent*/;
- великий кидок ногою на 90⁰ /*grandbattement*/;
- перегинання корпусу (вперед, вбік, назад);
- переступання з ноги на ногу /*pasdebourree*/;
- вправи для рук /*port-de-bras*/;
- вправи на поєднання рухів ніг, рук, голови й корпусу /*tempslie*/;
- пози класичного танцю;
- *allegro* (стрибки) - *tempsleve sautéchangement de pieds, pas echappe, pas assemble, pas balance, sissonnefermee, pas jete*;
- елементи віртуозної техніки (індивідуально);
- вміння складати навчальні комбінації з вказаними рухами та цілі їх використання в навчанні.

Елементи екзерсису народно-сценічного танцю:

- каблучні вправи (іспанські „сапатеадо”, „дрібущки”);
- позиції рук та ніг, в народно-сценічному танці;
- елементи екзерсису українського народного танцю;
- оберти в українському танці;

- віртуозна техніка (індивідуально);
 - вміти пояснити методику та особливості виконання рухів.
2. Виконання танцю за власним бажанням абітурієнта /з особистого репертуару/ протягом 3-4 хвилин. Це можуть бути: історико-побутовий танець /менуєт, гавот, вальс, полька, кадриль, мазурка та ін./; класичний танець; народно-сценічний танець /український, білоруський, угорський, молдавський, іспанський тощо/, бальний танець, який включає в себе традиційні європейські бальні танці /вальс віденський, англійський класичний вальс, танго, повільний та швидкий фокстрот та ін./ латиноамериканські танці /самба, румба, ча-ча-ча, пасодобль, джайв/, сучасний танець-модерн, джаз, степ та інші.
3. Творче завдання: створення та виконання танцювального етюд на запропоновану тему. Етюд повинен мати закінчену музично-хореографічну форму: мати експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку. Тривалість – 2-3 хвилини.

Зміст творчого завдання може бути різноманітним:

- відображення явищ навколишнього життя й природи;
 - акторські завдання;
 - танцювальна імпровізація на народну, сучасну музику;
 - уміння передавати музику й зміст образу рухом; зміна характеру музики /ритм, темп, динаміка, тощо/.
4. Загальні питання з хореографії
1. Формування та розвиток класичного танцю.
 2. Історична тематика в українському танці.
 3. Характерні особливості виконання народно-сценічних танців Білорусії.
 4. Основи та основні поняття класичного танцю.
 5. Побутові танці як основа української народної хореографії.
 6. Значення діяльності В.Верховинця у розвитку української народної хореографії.
 7. Методика вивчення рухів класичного танцю.
 8. Вплив історичних, соціальних, економічних та географічних умов життя народу на формування та розвиток українського народного танцю.
 9. Структура уроку народно-сценічного танцю, характеристика його основних частин.
 10. Термінологія класичного танцю.
 11. Принципи обробки фольклорного танцю.
 12. Структура та зміст хореографічних занять з дітьми дошкільного віку.
 13. Музичне оформлення уроку класичного танцю.
 14. Драматургія в хореографічному творі.
 15. Методика побудови комбінацій біля станка на році народно-сценічного танцю.
 16. Становлення та розвиток історико-побутових танців різних епох.
 17. Класифікація рухів українського танцю, їх назви.
 18. Сюжет як основа танців малої форми (приклад).
 19. Основні стилі та техніки танцю модерн та їх характеристика.

20. Побутові танці як основа української народної хореографії.
21. Характерні особливості виконання танців Угорщини.
22. Відмінності між російською, французькою та італійською школами класичного танцю.
23. Сюжетні танці, відтворення в них явищ навколишнього життя та природи.
24. Стисла характеристика наукової праці А. Гуменюка «Український народний танець».
25. Теорія та методика викладання класичного танцю за системою А.Я.Ваганової.
26. Методи та прийоми хореографічного навчання учнів молодшого шкільного віку.
27. Характерні особливості хореографічної лексики кавказького регіону.
28. Основні види джаз танцю та їх характеристика.
29. Характерні особливості танців Полісся та Волині.
30. Термінологія, мета та завдання вправ біля станка на уроці народно-сценічного танцю.
31. Характеристика перших уроків класичного танцю в молодших класах.
32. Взаємозв'язок та вплив хореографічної лексики різних національних культур на український танець.
33. Творчий внесок Є.В.Зайцева в теорію та методику викладання народно-сценічного танцю.
34. Послідовність складання класичного екзерсису за системою А.Я. Ваганової (послідовність вправ біля станка).
35. Визначити характерні особливості обрядових, побутових і сюжетних танців.
36. Характерні особливості виконання хореографічної лексики Словаччини.
37. Використання історико-побутового танцю в сучасних хореографічних композиціях та театральних виставах.
38. Український народно-сценічний танець і основні закономірності його розвитку.
39. Характерні особливості виконання хореографічної лексики Італії.
40. Послідовність складання класичного екзерсису за системою А.Я. Ваганової (*allegro*).
41. Хореографічний етюд як закінчена форма хореографічного твору. Етюдна робота з підлітками.
42. Характерні особливості виконання народно-сценічного танцю Іспанії.
43. Композиційний план як етап реалізації творчого задуму балетмейстера.
44. Жанри та види українського танцю.
45. Взаємозв'язок класичного та народно-сценічного видів хореографічного мистецтва.
46. Методика проведення класичного уроку з учнями в школах мистецтв.
47. Визначення понять: ритм, метр, тривалість, музичний малюнок.
48. Характеристика сценічних форм народного танцю.

- 49.Різновиди музичного вступу при складанні комбінацій у класичному екзерсисі.
- 50.Обрядові українські народні танці.
- 51.Характерні особливості виконання польських танців.
- 52.Роль і місце класичного танцю в навчально-виховному процесі колективу народного танцю.
- 53.Специфіка постановочної роботи в дитячих хореографічних колективах.
- 54.Засновники методики викладання народно-сценічного танцю А. Бочаров, А.Ширяєв, Л.Лопухов, автори книги “Основи характерного танцю”.
- 55.Роль та місце характерного танцю в балетних виставах.
- 56.Хороводи – один з найвідоміших видів народного танцювального мистецтва.
- 57.Музичне оформлення уроку народно-сценічного танцю.
- 58.Види port de bras.
- 59.Трудова тематика в українському народному танці.
- 60.Методи та прийоми хореографічного навчання з дітьми різних вікових груп.
- 61.Принципи побудови комбінацій на середині зали “allegro” (в залежності від року навчання).
- 62.Стильові особливості українських народних танців та їх регіональний поділ.
- 63.Специфіка роботи балетмейстера з музичним матеріалом.
- 64.Новаторство в області техніки руху теоретиків танцю модерн (Ф.Дельсарт, Ж.-Е. Делькроз, Р.Лабан).
- 65.Основна рухи танців західних регіонів України, їх особливості.
- 66.Основні принципи музичного оформлення уроку народно-сценічного танцю.
- 67.Принципи побудови комбінацій на середині зали (в залежності від року навчання).
- 68.Розкриття національного характеру та створення хореографічних образів в українському народному танці.
- 69.Специфіка викладання народно-сценічного танцю в школах мистецтв.
- 70.Приклади участі рук в класичному екзерсисі (у станка, на середині, adagio, allegro).
- 71.Характерні особливості танців Поділля.
- 72.Специфіка хореографічних занять з хлопчиками підліткового віку.
- 73.Зв’язуючі та допоміжні рухи в класичному танці.
- 74.Вимоги до лексичного матеріалу, доступність його до дитячого сприйняття.
- 75.Характерні особливості циганських танцювальних рухів.
- 76.Поза в класичному танці, її композиційна та хореографічна варіативність.
- 77.Українська танцювальна музика. Костюм в українському танці.

- 78.Науковий доробок К. Василенка «Лексика українського народно-сценічного танцю», «Український танець».
- 79.Методика побудови уроку сучасного танцю.
- 80.П. Вірський – реформатор українського танцю. Провідні професійні та аматорські хореографічні колективи України.
- 81.Виховання манери, виразності, характеру та акторської майстерності на уроках народно-сценічного танцю.
- 82.Методичний розбір та етапи вивчення вправ у класичному екзерсисі.
- 83.Характерні особливості танців центральних областей України.
- 84.Характерні особливості хореографічної лексики народно-сценічних танців Молдови.
- 85.Види battement.
- 86.Стильові особливості танців Східної України.
- 87.Види developpe.
- 88.Розкриття понять сюжет, фабула, сценарій. Лібрето та вимоги до його написання.
- 89.Характерні особливості виконання хореографічної лексики Прибалтики.

Кожне завдання оцінюють 3 екзаменатори – викладачі кафедри хореографії факультету мистецтв НПУ імені М.П.Драгоманова.

Тривалість відповіді на вступному випробуванні — 30 хвилин.

Критерії оцінювання фахового випробування абітурієнтів спеціальності «Хореографія»

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>		
		<i>Демонстрація абітурієнтом своїх виконавських вмінь та навичок, зокрема елементів класичного, народно-сценічного екзерсису, українського народного танцю</i>	<i>Виконавські здібності та виконавська майстерність</i>	<i>Творче завдання Створення та виконання танцювального етюдю на запропоновану тему</i>
0-99 бали	Низький	отримують абітурієнти, які не змогли на задовільному рівні виконати завдання, продемонструвати на прийнятному рівні свої вміння та навички з народно-сценічного, українського народного танців, з виконавської майстерності та виконання танцювального етюдю.		
100-139 балів	Задовільний	отримують абітурієнти, які не змогли на задовільному рівні	отримують абітурієнти, які не змогли	отримують абітурієнти, які не впоралися із

		виконати запропонований матеріал, завдання виконане лише частково з порушенням порядку комбінацій, їх невиразним та неритмічним виконанням.	виконати запропонований матеріал.	завданням (не показали закінчену музично-хореографічну форму, не передали музику й зміст образу рухом танцю), або виконали завдання лише частково, з суттєвими помилками.
140-169 балів	Достатній	виставляється абітурієнтам, які виконали запропонований програмний матеріал, але допустили ряд несуттєвих помилок у відтворенні хореографічного тексту запропонованих комбінацій, припускали помилки у ритмічному та темповому малюнках, поверхово передали характер та методичну правильність виконання.	виставляється абітурієнтам, які добре виконали свій номер, фрагмент чи етюд, але допустили окремі неточності у виконанні рухів, млявість, ритмічну неточність.	отримують абітурієнти, які правильно виконали етюд, але допустили окремі помилки в його створенні та виконанні.
170-200 балів	Високий	отримують абітурієнти, які на високому художньому рівні виконали запропонований матеріал, всебічно розкрили характерні стильові особливості класичного, народно-сценічного та українського народного танців.	отримують абітурієнти, які на високому художньому рівні виконали хореографічний номер чи фрагмент вистави. Розкрили суть виконання, показали високий рівень виконання, виразність та віртуозну майстерність	виставляється абітурієнтам, які зробили і виконали етюд на високому художньому рівні. Передали характер танцю, показали яскраве виконання.

Якщо абітурієнт під час творчого конкурсу набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М. П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто приймав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського**

Ступінь Бакалавр

Галузь знань 02 Мистецтво

Спеціальність 024 Хореографія

Освітня програма Хореографія

На базі ступеня Молодший спеціаліст

Екзаменаційний білет № __

1. Перерахувати та показати пози класичного танцю.
2. Позиції рук та ніг у народно-сценічному танці.
3. Назвати балети А. Адана.

*Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ імені М. П. Драгоманова
протокол № 3 від «1» березня 2021 р.*

*Голова фахової комісії _____ / _____ /
Підпис Прізвище, ім'я, по-батькові*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова Н. А., Голубева В. А. Танец модерн: Пособие для начинающих / Александрова Н. А., Голубева В. А. – СПб.: Издательство «Лань»; «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», 2007. – 128 с.: ил. (+ DVD).
2. Балет: Энциклопедия / Под ред. Ю. Н. Григоровича. - М. : Советскаяэнциклопедия, 1981. - 559 с.
3. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. - К. : Музична Україна, 1977. - 272 с.

4. Ваганова А. Я. Основы классического танца. Издание 6. Серия «Учебники для вузов. Специальная литература» / А. Я. Ваганова. – С.Пб. : Издательство «Лань», 2001. – 192 с. – ISBN 5-8114-0223-6.
5. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / 3-те вид. / Кім Юхимович Василенко. – К. : Мистецтво, 1996. – 496 с.: іл. – ISBN 5-7715-0440-8.
6. Василенко К. Ю. Український танець: Підручник / Кім Юхимович Василенко. – К. : ПІК ПК, 1997. – 282 с. – ISBN 966-7194-45-0.
7. Васильева-Рождественская М. В. Историко-бытовой танец: Учеб. пособие / 2-е изд., пересмотр. / М. В. Васильева-Рождественская. – М. : Искусство, 1987. – 382 с.: рис.
8. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / 5-те вид., доп. / Василь Миколайович Верховинець. – К. : Муз. Україна, 1990. – 150 с. – ISBN 5-88510-099-3.
9. Воронина И. Историко-бытовой танец : Учеб. пособие. / И. Воронина. – М. : Искусство, 1980. – 128 с., ил.
10. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн.1. Гуцульські танці / упоряд. Павлюк С., Яблонська В. – Л. : Ін-т народознавства НАН України, 2008. – 608 с. – ISBN 978-966-02-5088-8.
11. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн.2. Бойківські і лемківські танці / упоряд. Павлюк С., Яблонська В. – Л. : Ін-т народознавства НАН України, 2008. – 320 с. – ISBN 978-966-02-5089-5.
12. Головкина С.Н. Уроки классического танца в старших классах. М. Искусство, 1986.
13. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України / А. І. Гуменюк. – К. : Вид. АН УРСР, 1963. – 235 с.
14. Загайкевич М. П. Драматургія балету / М. П. Загайкевич. – К. : Наукова думка, 1978. – 260 с.
15. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації / видання друге, допрацьоване і доповнене / Євген Васильович Зайцев, Юрій Валентинович Колесниченко. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 416 с.
16. Костровицкая В. С. 100 уроков классического танца. -Л. : Искусство, 1972. - 239 с.
17. Костровицкая В. Писарев А. Школа классического танца М.-Л. Искусство, 1986.
18. Никитин В.Ю. Модерн-джаз танец: Этапы развития. Метод. Техника. – М.: ИД «Один из лучших», 2004. – 414 с.: ил.
19. Перлина Л. В. Танец модерн и методика его преподавания: учебное пособие. / Л. В. Перлина; ред. Г. В. Бурцева; Алт. гос. акад. культуры и искусств. – Барнаул: Изд-во АлтГАКИ, 2010. – 123 с.: ил.
20. Прибылов Г. Методическое пособие по классическому танцу для педагогов хореографов младших и средних классов. - М. : Галерея, 1998.
21. Тарасов Н. Классический танец.- М. Искусство, 1986.

22. Українські народні танці / упоряд. А. Гуменюк. – К. : Наукова думка, 1969. – 616 с.
23. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручн. -2-е вид. -К.: Альтерпрес, 2007. -324 с.: іл.
24. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія / О. І. Чепалов; Харк. держ. акад. культури. – Х.: ХДАК, 2007. – 334 с., іл.
25. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії / Денис Ігорович Шариков. – К. : Видавець Карпенко В. М., 2008. – 168 с. – ISBN 966-8387-90-6.